

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

XXXIII. ÉVFOLYAM

1969. NOVEMBER

8. SZÁM

AZ ERŐS VÁR SZERKESZTŐJÉNEK MEMORANDUMÁT TÁRGYALTA AZ AMERIKAI KÉPVISELŐHÁZ

Lapunk szerkesztőjét már régóta foglalkoztatja az amerikai Legfelsőbb Bíróság 1963-ban hozott hírhedt döntése, amely alkotmányellenesnek minősítette az iskolákban való imádkozást és biblia-olvasást. Ezzel kapcsolatban az ERŐS VÁR hasábjain több cikk jelent meg, köztük "Az istentagadók lázadása" (1964/6 sz.), mely a Legfelsőbb Bíróság állásfoglalásával kapcsolatos kérdés-komplexumot részletesen tárgyalta. Kitért a cikk arra is, hogy a nyugat-clevelandi evangélikus gyülekezet presbitériuma (melynek Juhász Imre szerkesztőnk a lelkésze) feliratban kérte felettes egyházi hatóságát, az ohioi ev. egyházkerületet, hogy mondja ki az abban az időben benyújtott Becker-féle törvényjavaslat támogatását. Ennek a törvényjavaslatnak az iskolai imá-

ságot megengedő alkotmány-módosítás volt a célja. Az akkori liberális kormányzat idején a Becker-javaslat csendesen kimúlt a különböző parlamenti bizottságok irattárában.

Az azóta eltelt hat év során nyilvánvalóvá lett, hogy a Legfelsőbb Bíróság liberális szellemű döntései aláássák a nemzet erkölcsi alapjait. A közbiztonság leromlása, az egyre terjedő bűnhullám, az ifjúság lázadása (erről írt Asbóth Gyula az ERŐS VÁR 1964/5 számában) mindinkább foglalkoztatja az ország közvéleményét.

Itt az ideje, hogy a megcsorbult nemzeti tisztesség helyreállítsassék és az Egyesült Államok népe elinduljon a lelki megújulás útján!

Ezekről a problémákról az ERŐS VÁR szerkesztője gyakran beszélgetett munkatársaival, köztük dr. vitéz Tapolcsányi Osvalddal, egyháza jegyzőjével. Ez utóbbi szülőhazájához mindhalálig hű, de befogadó országa sorsát is szíven hordozó hívő keresztyén, aki jogászi tárgyilagosságával építő módon tud ezekhez a kérdésekhez hozzászólni. Az ő javaslatai alapján Juhász Imre szerkesztőnk angolnyelvű memorandumot írt, melynek teljes szövegét — magyar fordításban — itt közöljük:

Mi, amerikai magyarok, kötelességünknek tartjuk, hogy második hazánk, az Egyesült Államok súlyos belső helyzetének enyhítéséhez hozzájáruljunk.

Úgy érezzük, hogy fogadott hazánk iránti hálánkat a krisztusi élet terjesztésével és megvalósításával mutathatjuk meg.

A legutóbbi elnökválasztás során

a jelöltek kihangsúlyozták a TÖRVÉNYES REND iránti általános követelést. Politikusaink tisztában vannak azzal, hogy a bűnözés megfékezése egyik legfontosabb nemzeti problémánk.

Az Egyesült Államok fővárosa ma a bűncselekmények fővárosa is. Az ott elkövetett gyilkosságok, nemi erőszakok és rablások számának emelkedése példa nélkül áll. De hasonló elképesztő statisztika jellemzi a többi amerikai nagyvárost is.

Egymásután alakulnak különféle bizottságok, hogy megvizsgálják a helyzetet és megállapítsák, mi a teendő? Vajjon több rendőrrre van-e szükségünk, vagy szigorúbb bírakra? Kétségtelen, hogy ezekre is szükség van, de fontosabb lenne az igazságszolgáltatás gyökeres reformja, valamint az, hogy mind a szövetségi, mind az egyes államok törvényhozó testületei szigorú törvényeket hoznának a bűnhullám megfékezésére.

Sajnos, a bíróságok ma nagyon bizonytalanok és így az állam — az alkotmányra való téves hivatkozással — végeredményben nem az ártatlant, hanem a bűnöst védi. Az állam legfontosabb feladata polgárai békéjének és biztonságának megőrzése, a félelem nélküli élet és az alkotó munka zavartalanságának biztosítása. Mindez lehetetlenné válik, ha a bűncselekmények elkövetőit büntetés nélkül futni hagyják.

Az államalapító atyáknak bizonyára nem állt szándékában, hogy a társadalom kárára a bűnösöket oltalmazzák. Az alkotmány szerkesztői sem tévesztették össze az emberszeretetet az álhumanizmussal.

Ádventi hóhullás

*Tömören hull s fehér, fehér...
belepi a szomorú földet.*

*A feketeség eltűnik
szépiül az arca,
olyan lesz ádventra talán,
amilyennek az Úr akarja.*

*Hull a rubint, a vérvörös...
alá az átok-fa tövébe,
a bűnök fészket ellepi,
balsam és ír a sebre,
megszépít, mint a távlat
jobban, mint hó a földet,
fürödjünk benne emberek
az Ádvent Ura zörget.*

(Lélek) Jakus Imre.

Kétségtelen szükség van ma szigorú törvényekre és azok habozás nélküli végrehajtására!

Az eltévelyedett ifjú nemzedéket nem lehet úgy helyes útra terelni, hogy népjóléti segély címén évjáradékot adunk neki, hogy azután ne kelljen dolgoznia s így sok szabad idejében nyugodtan raboljon, erőszakot kövessen el, megszejtelenítse templomainkat és csupa szórakozásból vért ontson.

A bűnhullám megszüntetése és a bűnözők szigorú megbüntetése felett nem lehet alkotmányossági vitákat folytatni, hiszen ez a NEMZETI TISZTESSÉG kérdése!

Az amerikai ifjúság egy ijesztően nagy százalékanak eltévelyedése nézetünk szerint onnan ered, hogy az iskolákban nem tanítanak hit és erkölcsöt. Ezek a fiatalok sohasem hallottak arról, hogy mi a jó és mi a gonosz, mit szabad és mit nem!

A Legfelsőbb Bíróság iskoláinkból kitiltotta Istent, a Bibliát és az imádkozást. Az alkotmánynak ezt a téves értelmezését törvényhozóink mind-éddig nem helyesbítették.

Az egyetemi ifjúság egyrésze lázadzik a törvényes rend és intézmények ellen. Mi az oka ennek a forrongásnak — kérdik a szülők és pedagógusok. A válasz egyszerű: ez az ifjúság hátat fordít az "idejét múlt" erkölcsnek és törvényeknek. Az isteni és emberi törvény felett állónak vallja magát és nem érez semminek kapcsolatot Isten, az egyház és a vallás felé.

Nem egyéb ez, mint lázadás az erkölcsi értékek, lázadás az emberi kultúra és civilizáció ellen. Hogyan adhatnánk meg a 18 és 19 éves korosztálynak a választójogot, amikor képtelenek egy civilizált társadalmi rendbe beilleszkedni?

A történelem intő példái előttünk vannak. Minden civilizáció összeomlott, amint a közerkölcsök meglazultak. Ha az arra hivatottak nem cselekednek sürgősen, Amerika népe a káosz, vagy a diktatúra útjára sodródik.

Egy jól kiegyensúlyozott társadalmat — ha az erkölcsében szilárd marad — nem lehet oktanlan lázongásokkal felforgatni. A társadalom pedig csak akkor lehet és lesz er-

kölcsében megingathatatlan, ha maguk az egyházak, a törvényhozók, a szövetségi kormány és a Legfelsőbb Bíróság is a hit és erkölcs tanításának szükségessége mellett döntenek és az imádkozásra nem nyomják az alkotmányellenesség bélyegét.

Ha az iskolákban a hit és erkölcs tanítását kötelezővé, vagy lehetővé tennék, ez nem jelentené az egyéni jog és szabadság korlátozását, hanem inkább a köz javát szolgálná.

Az egyén, aki elismeri az isteni törvények kötelező voltát, az államnak is törvénytisztelő polgára lesz.

Ne engedjük, hogy egy törpe kisebbség az egész nemzetre ráerőszakolja romboló nézeteit.

Az Egyesült Államok elnökének beiktatásán a Biblia az isteni kinyilatkoztatást megillető kiemelkedő helyen és használatban volt. LEGFŐBB IDEJE, HOGY VISSZAKERÜLJÖN ISKOLÁINKBA IS!

A fenti memorandumot dr. Nadas János, a clevelandi Magyar Társaság elnöke továbbította az Amerikai Magyar Szövetséghez Washingtonba. A Szövetség vezetői — dr. Béky Zoltán c. püspök, Fiók A. Albert és dr. Nadas János a memorandumot aláírásukkal látták el, majd a nemrégien elhunyt Dirksen szenátor hasonlócélú törvényjavaslatára utaló kiegészítéssel és néhány stilisztikai módosítással (mely sajnos nem minden esetben vált az angol szöveg javára) átadták azt Donald E. Lukens ohioi republikánus képviselőnek.

Lukens képviselő a washingtoni képviselőház szeptember 29-i ülésére elterjesztette és egyórás felszólalásában ismertette a memorandumot. Szavai szerint annak szerzője "ékesen szóló és megindító módon fejezi ki az Egyesült Államok polgárainak véleményét és aggodalmait." Beszédét további 14 képviselő felszólalása támogatta. Megérdemlik, hogy nevüket feljegyezzük: Patten (D-NJ), Cramer (R-FL), Clausen (R-CA), Gallagher (D-NJ), Flynt (D-GA), Ruth (R-NC), Broyhill (R-VA), Minshall (R-OH), Horton (R-NY), Michel (R-IL), Reid (R-IL), Buchanan (R-AL), Cunningham (R-NB) és Dulski (D-NY).

Beszéde végén Lukens képviselő

javasolta, hogy a Ház további öt napot adjon a memorandum megtárgyalására. A javaslatot egyhangúlag elfogadták. A memorandum teljes szövegét két helyen is közli a képviselőház szeptember 29-i jegyzőkönyve.

Mi, amerikai magyarok egy két-százmillió nagy ország elenyésző kisebbsége vagyunk. Sokszor elmondjuk: mit tehet egy ember (különösen, ha bevándorolt) országos nagy ügyekben? Álljon előttünk lelkesítő példaként az ERŐS VÁR szerkesztőjének memorandum, mely keresztyén magyarságunk bátor hangját szólaltatta meg Amerika vezetői előtt. (—)

Felhívás!

VOLT FASORISTÁK
JELENTKEZZENEK!

Az Evangélikus Gimnázium megszüntetésével a Volt Növendékek Egyesülete is feloszlott, elnémult odahaza. A volt iskolatársakat kérjük, szíveskedjenek nevüket és pontos címüket nyilvántartás és a kapcsolatok felvétele végett a

**FASORI ÖREGDIÁKOK
EGYESÜLETE**

szervező titkárával, Bernhardt Bé-lával (1944) közölni. Címe:

Rev. Béla Bernhardt

P. O. Box 631

SHELBY, OH. 44875 (U.S.A.)

Egyesületünk célja: a budapesti Evangélikus Gimnázium hagyományainak megtartása, a tagok között a barátság és összetartás érzésének ápolása. Tervbe vettük egy időszakos tájékoztató körlevél szétküldését is.

(Az ERŐS VÁR szeptemberi számában megjelent "fasori cikk" világszerte nagy érdeklődést keltett. A jelentkezések örömdetesen folynak, legyen ez buzdítás az eddig még jelentkezetteknek!)

ÁDVENTI PARANCSONK

Ádvent figyelmünket nemcsak az eljövendő Jézusra fordítja, hanem az emberekre, magunkra is. Ez a fogalmazás félreérthető ugyan, de az áldás rajtunk fordul meg és nem Jézus Krisztuson. Ő mindig áldottan s áldással jön, de hogy jövelele áldás, vagy ítélet lesz-e számunkra, vagy pedig semmi: az rajtunk fordul meg. Ezért hirdeti ádventkor az anyaszentegyház: "Készítsétek az Úrnak útját, egyengessétek az Ő ösvényét".

Melyek azok a parancsok, amelyeket az apostoli ige a lelkünkre akar kötni? Így kezdődik: "Ezt cselekedjünk, mivel tudjuk az időt, hogy itt van már az óra, hogy az álomból felserkenjete. Mert most közelebb van hozzánk az üdvösség, mint amikor hívők lettünk."

Az első parancs tehát, amit igénk ad: **É B R E D J !**

Miért kell nekünk ébrednünk... talán alszunk? Vannak áldott alvások, melyekkel Isten betegségeket fordít meg, meggyöngyült embereket új erővel övez fel, de az alvásnak is rendelt ideje van. Az ember életében akkor történik a baj, ha olyankor alszik, amikor ébren kellene lennie. Isten népének sokszor kell szembe néznie az elalvás veszedelmével. A sötétség, amely bennünket körülvesz, vagy feladatok, amelyek előttünk állanak, sokszor elaltatnak minket. Gondoljunk csak a tíz szűzről szóló példázatra. Az idézett ige bizonyítja, hogy a hívő embereket is kell figyelmeztetni arra: ébren legyetek... ne feledkezete el a 13. zsoltár figyelmeztetéséről: "Uram, Istenem, világosítsd meg szememet, hogy el ne aludjam a halálra." (4. vers).

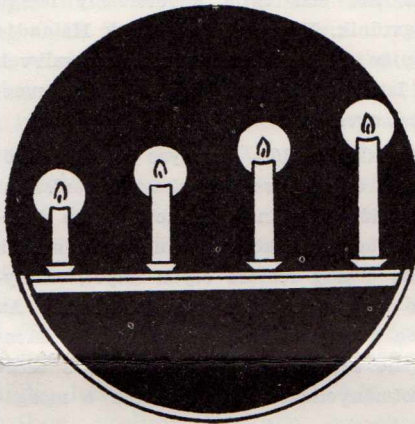
A második parancs így hangzik: **S I E S S !**

Minden nap sürget minket, mert minden nap: alkalom, amely jön-megy, feltűnik és eltűnik s aki az alkalmat elmulasztja, sokszor helyrehozhatatlan mulasztásokat követ el. Az üdvösség vonatáról is el lehet késni, az üdvösség alkalmát is el lehet mulasztani, ha azt legutóljára hagyod, mert a kegyelmi idő lejárhathat. Van úgy, hogy közel van hozzánk az üdvösség és van, hogy elkanyarodik, keressük és nem találjuk meg, mert lejárt a kegyelem ideje. Ez az, aminek lejártát Isten nem köti az orrunkra. A lekéssett ember hiába fut a vonat után, a vonat nem fog megállani, hogy felvegye. Ítélet napján pedig mulasz-

tási bűneinkért ítél el bennünket az Úr.

Ádventi igénk harmadik parancsa ez: **SAKÍTS A BÜNNEL!**

Így mondja Pál apostol: "Az éjszaka elmúlt, a nappal pedig elközelgett: vessük le tehát a sötétség cselekedeteit és öltözzük fel a világosság fegyvereit." Pál apostolnak a római gyülekezetet a legértékesebb munkaterülete. Ennek a gyülekezetnek írja ezt. Fel is sorolja a bűnöket: dobzódás, részegség, bujálkodás, feslettség, cí-

vódás, irigység. Itt abahagyja a felsorolást, nem azért, mintha nem tudná folytatni, hanem azért, mert kóstolónak ennyi is elég, ennyitől is megboradhat minden ember. És mindez azért van, mert nem gondolunk testünk kívánságainak megfékezésére. "A testet ne tápláljátok bűnös kívánságokra." Ezt a keresztyén aszkézist parancsolja az apostol a gyülekezetnek.

Pál apostol parancsai között a pozitívum ez: "Öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust!" A felöltözés itt kép. Mit akar vele mondani? Gondolatain-

kat nem látja a világ, szíveinkben nem tud olvasni, de hogy mibe vagyok öltözve, a ruhámat, azt meglátja és megtudja, hogy Krisztust öltöztetem-e fel?

Hadd kérdezze meg tőlünk ez az ige: Mit lát rajtunk a világ? Testté vált krisztusokat lát-e, vagy keresztységünk szégyenfoltjait? Aki nem siet az alkalmat megragadni, aki nem szakít a bűnnel és nem öltözi fel Krisztust, annak vége a kárhozat!

Amen

†

IMADKOZZUNK! Hálát adunk Neked Urunk Jézus Krisztusunk azért a drága kegyelemért, hogy van ismétlődő kegyelem. Köszönjük Uram, hogy nemcsak egyszer bocsátod meg bűneinket, nemcsak egyszer ébresztesz fel minket halálos álmunkból, hanem újra meg újra, mikor erőt vesz rajtunk a bűn elaltatása. Lelkiismeretünk s mi magunk veszedelmre, halálra alszunk el s Te nem fáradsz el abban, hogy bennünket ebből újra felrázz, felébressz: serkenj fel te, ki aluszol, ébredj föl a halálból! Köszönjük, hogy nem engedsz elaludni halálra. Köszönjük templomunkat, bibliánkat, köszönjük Neked minden igehirdetést, akkor is ha keményen ráz, mint az édesen alvó gyermeket a köteleesség. Kérünk Urunk, ajándékozzál meg minket felnyíló szemekkel, a sürgőség lelkével. Add, hogy mi sohase mondjuk Szentlelkednek: ráérünk arra még! Kérünk, hogy a Te Szentlelked ébresztő hatalma, megrázó ereje, a Te igéd ébren tudjon tartani minket, mindig, amíg majd egyszer nem lesz többé sötétség, hanem világosság azoknak, akik már itt a földön a Te világosságodban jártak. Amen.

†

(Szemelvény a NE FÉLJ! c. áhítatos könyvből. Túröczy Zoltán igehirdetése nyomán összeállítja: Egyed Aladár. Lásd az alábbi megrendelő szelvényt!)

ERŐS VÁR

P. O. Box 02148
CLEVELAND, OH 44102

Kíválgató és beküldendő:

A NE FÉLJ! c. áhítatos könyvet megrendelem. Mellékelem a könyv árát: 3 dollárt. Tudomásul veszem, hogy kevés számú megrendelő esetén a könyv nem jelenhet meg és beküldött pénzemem visszakapom.

Név: .....

Utea: .....

Város: ..... állam: ..... Zip Code: .....

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház
Magyar Konferenciájának
lapja.

Szerkesztő és kiadó:
Juhász Imre.

Főmunkatárs: Egyed Aladár

“ERŐS VÁR”
 (“MIGHTY FORTRESS”)

P. O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102.

Published by the
Hungarian Conference
of the Lutheran Church in America.
Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.
No. 8. (126) Vol. XXXIII.

NOVEMBER, 1969.

Subscription: \$3.00 a year.
Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirát, gyülekezeti hír, újszint-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”
P. O. BOX 02148
CLEVELAND, O. 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szívesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
delem nélkül beküldeni a fenti
címrre.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
ségre különösen nem-előfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralékban lévők esetében nehéz fedezet-
tet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címük-
ket a “Zip Code” szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot “Zip Code”
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postai zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
bözteni.

Printed by
Classic Printing Corporation
9527 Madison Ave., Cleveland, O. 44102

AZ ELSIKKADT HÁLAADÁS

Hálaadás Napjának lassan elsikkadt célt,
értelmet adó lényege: a hálaadás. A hála
hangja egyre halkul korunk emberének
ajkán. Ezért mindjobban erősödik a lár-
más elégedetlenség lázító szava. Isten keze
ma sem méri fukarabbul áldásait, mint
régebben. Ezeket az áldásokat hittel látó
emberek száma fogyatkozott meg ijesztő
mértékben. Ezért buzog fel olyan nehezen
manapság a lelkek mélyéről a hála.

Mindig éltek hálátlan emberek. De
aránylag jóval kevesebben, mint a mi
időnkben. Régebben a hálaadás még elen-
gedhetetlen emberi magatartásnak számí-
tott. Ma már ez a követelmény lassan
megszűnik. Egyre többen ülnek Hálaadás
Napján a rakott asztaloknál üres szívvel,
az Isten iránti hálaadással teljesen meg-
felelkezve.

Évekkel ezelőtt bizonyos amerikai kö-
rök bírói végzéssel el akarták törölni
Hálaadás Napjának nemzeti ünnep jelle-
gét. Nem lehet kötelező ünnepé tenni az
egész ország részére olyan napot, amely-
nek alapja az Isten iránti hálaadás. Az
ilyen vallási előítélet sérti a nép isten-
tagadó rétegének meggyőződését, s ezért
alkotmányellenes. Így érveltek e mozgal-
om hívei.

Ez az egész mozgalom abból a tévhitből
keletkezett, mintha a Hálaadás Napjára
Istennek volna szüksége. Éppen fordítva
van az igazság. Amerika népe szorul rá
az ezt a napot ünnepé magasztosító hála-
adás erkölcsi magatartására.

A mozgalom nem ért célt, mert az or-
szágnak voltak olyan felelős vezetői, akik
a nemzet hálaadásában az egészséges hala-
dást, megmaradást biztosító nélkülözhe-
tellen erőforrást láttak.

A Hálaadás Napja megmaradt ünne-
pnek. Legalább is “holiday”-nak, munka-
szünet napnak. Ilyenkor a családi össze-
jövetelek terített asztalai az ételek és
italok bőséges fogyasztására nyujtanak al-
kalmat. Hálaadás Napja azonban nem
ilyen módon jelenthet nemzeti ünnepet,
hanem úgy, hogy Amerika népe ezen a
napon Isten színe elé zárándokol, s hálát
ad neki minden a múltban kapott és a
jelenben is élvezett áldásaiért. Csak ez
a hálaadás teheti újra azzá ezt a napot,
ami végett eredetileg rendeltetett: Isten
dicsőítésére szánt ünnepé: “holy”-day-é.

Tökéletes társadalom sohasem létezett.
Ezért társadalom ellenes elégedetlenségre
okot mindig lehetett találni. A józan ítél-

kezésből származó bírálgatások a társa-
dalom fejlődését az igazságosság vonalán
mindig előre is mozgatták. A mai időben
azonban az elégedetlenségeket Amerika
ellenes, nemzetközi, forradalmi erők bizo-
nyos idegen hatalmak érdekében zavar-
gásokban, lázadásokban kirobbanó hófok-
ra hevítik. Félő, hogy az ilyen módon
élesztett, táplált és terjesztett elégedet-
lenségek, előbb vagy utóbb a teljes fejlet-
lenség állapotának előidézésével, Amerikát
valamiféle diktatura karjaiba hajtják.
Ennek a pusztító erejű, rombolásra szánt
elégedetlenségi hullámnak egyedül a ren-
dészeti és igazságszolgáltatási törvények
megszigorításával gátat emelni nem lehet.
Feltétlenül szükség van a lelkek megvál-
tozására, a hálaadásnak a hit látásmód-
jából eredő erkölcsi magatartására. Nem
elég a dolgokat csak nézni, látni is
meg kell tanulnunk. Az elkeserítő, csak
szemmel érzékelhető anyagi dolgok mö-
gött észre kell vennünk Isten szeretetének
örömkeltő, hittel tapasztalható valóságait
is. Ilyen örömkeltő, áldást hozó valóság
Amerika népe részére a szabadság aján-
dék. Istentől kapta, az Ő kegyelmének
köszönheti, hogy megvan, élhet ezzel az
ajándékkal meg ma is. Istennek tartozik
érte hálaadással és felelősséggel. Büntet-
lenül ezt az ajándékot el nem tékozo-
hatja.

Amíg Amerika földjén virágozik a sza-
badság fája, s annak áldott gyümölcseit
mindenki élvezheti, addig a nemzetnek
minden oka megvan a hálaadásra, még ak-
kor is, ha a meglevő társadalmi hibák, ba-
jok javító szándékú elégedetlenségekre is
készítenék. Ha azonban ezt a szabadságot
félelemből, kényelemből megalkuvások
árán hűtlenül, hálátlanul eltékozná, ak-
kor semmi joga sem maradna arra, hogy
a zsarnokságnak önként a nyakába vett
igája miatt, bármikor is elkeseredjék. Há-
laadás Napja erre figyelmeztet, int ma
különösképpen.

ASBÓTH GYULA

FINNORSZÁG

● Skandináv diákok evangélizáló konfe-
renciáján arra a megállapításra jutottak,
hogy az Egyház kizárólagos feladata az
Evangélium hirdetése. Az emberek csak
az Evangélium által juthatnak békessé-
gre Istennel — és akkor egymás között is
békességre találnak.

8. AZ EREDMÉNYES IMÁDSÁG

János evangéliumának 4. része a 19-30 versekben a samáriai asszony Jézussal való beszélgetését őrizte meg s az imádságról van benne szó. Ige és imádság szorosan összetartoznak. Az igeolvasás imádságot szül, az imádságnak pedig mindig az Ige élővizének kútjából kell csörgedeznie.

Ez a bibliai szakasz, az imádság helyéről való beszélgetés, a samáriai és zsidó nép között folyó ősi vita-kérdés. A történet azt mutatja, hogy ez az asszony nacionalista, benne él a zsidó-samáriai feszültségben s teljes faji öntudattal képviseli a samáriabeliek képzelt magasabbrendűségét. A kérdés megfogalmazása azonban azt mutatja, hogy neki személyesen is kérdése az igazi imádság. Nem azt kérdezi, hogy van-e egyáltalában értelme az imádságnak. Ő az imádságot természetesnek tartja. Akármilyen erkölcsi fertőben él, tudja, érzi, hogy imádkozni kell. Nem az imádság értelme kérdéses előtte, hanem az, hogy mi az útja és módja az igazi, eredményes imádságnak. Biztosan volt valami keserves élménye az imádsággal kapcsolatban s azt gondolja nem jó helyen imádkozott, talán nem a Garizin hegyi szentélyben, hanem Jeruzsálemben kell imádkozni.

Jézus szerint az eredményes imádság nem a "hol", hanem a "hogyan" kérdése. Szerinte lélekben és igazságban kell imádkoznunk. *Lélekben:* vagyis mikor imádkozunk ne csak a szánk járjon, hanem szívünk s gondolataink is benne legyenek imádságunkban. Örök kérdése ez minden igazán imádkozni akaró embernek. Minél jobban szeretjük az Urat, annál jobban bánt imádkozó életünk fogyatékosága. Nemcsak arra nem figyelünk, amit Ő mond, hanem még arra sem, amit mi mondunk Neki.

Sokféle emberi próbálkozással akarják koncentrálni gondolatainkat az imádsággal kapcsolatban. Az egyiken az segít, ha könyvből imádkozik, a másikat zavarja az imakönyv és

szabadon imádkozik. Vannak, akik félhangosan mondják az imádságot, mások csak gondolatban. Egyik térdelve, másik állva, vagy ülve imádkozik. *Ez mind nem fontos, csak az a fontos, hogy az imádságban benne legyen a teljes szívünk.* Exisztenciálisan kell imádkoznunk, mint akinek a léte, egzisztenciája forog kockán s dől el az imádságban.

A tanítványok tudtak imádkozni, mégis arra kérték Jézust: tanítsa meg őket helyesen imádkozni.

A lélekben való imádkozás jelenti a Szentlélekben való imádkozást is! Az írás szerint a Szentlélek együtt imádkozik az imádkozni nem tudó, de igazán imádkozni akaró emberrel. (Róma 8:26.) Jézus is együtt imádkozik vele. Mikor felhatalmaz minket arra, hogy az Ő nevében imádkozzunk, akkor azonosítja magát a mi töredezett imádságunkkal és képviseli azt az Atya előtt. (János 14:13.) Mindig hárman imádkozunk hát az Atyához, amikor lélekben imádkozunk: a Fiú, a Szentlélek és én!

Mit jelent az igazságban való imádság? Azt, hogy mikor imádkozunk, ne hazudjunk Isten előtt, hanem mondjunk igazat. Sokszor hazudunk imádkozás közben, főleg a Miatyánkban, a bűnbocsánatért való kérsben. De sokszor hazudunk más-kép is. A samáriai asszony bizonyára imádkozott azért is, hogy szabaduljon a fertőből, melyben élt. De ugyanakkor a szíve mást mondott, mint a gondolata és szája. A tisztaság utáni vágy s a bűnnek vágya harcolt benne. Esze a tisztaság vágyának, szíve a bűn vágyának adott igazat. Úgy szeretne volna a szabadulást, hogy az az ő hozzájárulása nélkül jöjjön, mint egy kész ajándék, amelyért nem kell semmit sem áldoznia.

Ma is hányszor imádkozunk két-színű módon s próbáljuk a felelősséget áthárítani az imádságunkat meg nem hallgató Istenre.

Szükség, hogy lélekben és igazságban imádkozzunk, akkor lesz is eredménye imádkozásunknak!

IRATTERJESZTÉSÜNKBEN

KAPHATÓK:

Biblia (5x8 ines)	3.00
Újszövetség (új fordítás).....	1.50
Hegyi beszéd (új ford.)	0.15
János evangéliuma (új ford.) ...	0.20
Lukács evangéliuma (új ford.) ..	0.20
Keresztyén énekeskönyv (1957)	
(gazdag imádságos rész)	3.00
Luther Kiskátéja	0.50
A keskeny út vándora	
(rajzos evangélizáció)	0.25
Az Evangélium igazsága magyar	
evangélikusok kézikönyve, 406 o.	3.00
Házi oltár imádságoskönyv	1.00
Útravaló (áhitatoskönyv)	3.25
Trobisch: Szerettem egy leányt ..	1.00
Pásztorokkal vagyok útban	0.50
Király K.: Kat.—Prot. Egység-	
törekvések	2.00
Bunyan: Zarándok útja	1.50
Fiers: Isten pénzügyei	0.25
Igés falitábla (8 féle)	0.15
Bibliajelzők	0.01
Beteglátogatási lapok	0.03
Igés levelezőlapok	0.02

KONFERENCIAI ELŐADÁSOK:

Mi az igazság? (160 old.)	1.40
Ecce Homo (240 old.)	2.00
Ádám, hol vagy? (234 old.).....	2.00
Amíg időnk van (342 old.)	2.50

Fenti árakban a postai szállítás költsége is benne van.

Ingyen traktátusok (hitébresztő füzetkék) nagy választékban. Kérésre küldjük. 10 cent postaköltség.

Megrendelések e címen:

ERŐS VÁR
P. O. Box 02148
CLEVELAND, Ohio 44102

A csekkre, vagy postautalványra csak ezt írjuk: ERŐS VÁR.

NORVÉGIA

● Felvetődött annak a terve, hogy létrehozzák a skandináviai egyházak regionális tanácsát. Valamennyi egyház, mely tagja az Egyházak Világtanácsának, résztvenne ebben az új szervezetben. Azonban bizonytalan a r.k. egyház helyzete, mely Finnországban teljes tagként, Svédországban megfigyelőként résztvesz az országos ökumenikus tanács munkájában.

Az ERŐS VÁR 3 dollár egy évre!

AZ EGYHÁZ HÍREI

EV. VILÁGSZÖVETSÉG

● Egyre nagyobb iramú a készülődés az 5. ev. világggyűlésre, melyet jövő nyáron a braziliai Porto Alegre városban tartanak meg. A braziliai politikai helyzet miatt egyesek aggodalmaskodnak, hogy biztonságos-e a világggyűlést előfordulható kellemetlenségeknek kitenni. Az EVSZ vezetősége azonban, különösen is a vendéglátó egyház kérésére, kitart a terv mellett. Itt jegyezzük meg, hogy az 5. ev. világggyűlés helyére nézve már egyszer történt változtatás. A kommunista kormányzat 1966-ban visszavonta korábbi hozzájárulását, hogy a világggyűlést a Kelet-német Népköztársaság területén tarthassák meg.

U.S.A.

● A "Te Deum" sajnos elmaradt és esúpan a csikágói repülőtéren egyik különtermében tartott gyors értekezleten mondták ki szeptember 22-én hivatalosan az "American Lutheran Church" és a "Lutheran Church Missouri Synod" egyházakra vonatkozó szószék- és oltárközösséget. Hasonló stílusú volt az ALC és a "Lutheran Church in America" egyház szószék- és oltárközösségének a hivatalossá tétele is...

● Az ev. egyházakat egyre jobban foglalkoztatja nők lelkészi szolgálatának a kérdése. Egyre-másra tartanak konferenciákat, tanácskozásokat, hogy megfelelő megoldásra jussanak. Európában több ev. egyházban is szolgálnak lelkésznők, de ezek közül csak néhányban van a lelkészével egyenlő állományuk. A svéd tapasztalat szerint lelkésznők beállítása általában nem vált be. Mind az "American Lutheran Church", mind a "Lutheran Church in America" egyház jövőévi orsz. közgyűlésén foglalkozik ezzel a problémával. A "Lutheran Church Missouri Synod" egyházban egyelőre megvan a döntés: Nők a lelkészi szolgálat kivételével bármilyen egyházi tisztséget betölthetnek, de csak úgy, ha ezzel férfiak felett "hatalmat" nem gyakorolnak.

● Rev. M. A. Ontko lett a "Synod of (azelőtt: Slovak) Evangelical Lutheran Churches" egyház új elnöke. Az ő feladata az, hogy egyháza beolvadását a "Lutheran Church Missouri Synod" egyházba végrehajtsa, amelyben a SELC tavábbi hét évig önálló egyházkerületet alkot.

● Dr. John W. Bachmann, a "Wartburg"

ev. főiskola elnöke Iowa állam kormányzójának nevelésügyi konferenciáján megállapította, hogy vallás- és erkölestan nélkül az iskolai nevelés rendkívüli hiányos. Szerinte téves az a felfogás, amely az Alkotmányra hivatkozva kívánja meg a hitoktatás kizárását a nyilvános iskolákból. Az egyház és az állam szétválasztását nem szabad úgy értelmezni, hogy azzal a felnövő nemzedék rövidüljön meg, mert nem kap megfelelő útmutatást hit és erkölcs dolgában.

● A IV. Nemzetközi Luther Kongresszust 1971-ben tartják meg St. Louisban. A kongresszusnak az ad jelentőséget, hogy abban az esztendőben lesz a 450. évfordulója a híres worms birodalmi gyűlésnek, amikor Luther Márton megtagadta tanításának a visszavonását és emiatt pápai átok alá került. Egyébként a kongresszus főtémája "Luther és az újkor" lesz.

Lutheran Church in America

● Az Evangélikációs Főbizottság javaslatot szándékozik terjeszteni a következő orsz. közgyűlés elé, hogy 1973-at a nemzeti evangélikáció évének nyilvánítsák.

● A Liturgiai Főbizottság megkezdte kísérleti füzetek kiadását, melyek a liturgiát új, korszerűsített nyelven és formában tartalmazzák az egyházi esztendő egyes szakaszaira vonatkozóan.

● Az 1970. évi orsz. közgyűlés helye Minneapolis (MN), az 1972. évié Dallas (TX), s az 1974. évi orsz. közgyűlést Akronba (OH) tervezik.

● Egyidejűen az állami népszámlálással, orsz. egyházunkban is szándékoznak jövőre népszámlálást tartani, hogy az így nyerhető adatokon keresztül kiértékelhessék az egyház helyzetét.

● Az orsz. presbitérium reméli, hogy a gyülekezetek 10%-os önkéntes hozzájárulással túlfizetik az 1970-re már kivetett közegyházi adójukat és így lehetővé teszik az egyház számára a hatásosabb szociális szolgálatvégzést.

MAGYARORSZÁG

● Meghalt Németh Károly ny. lébényi ev. esperes-lelkész.

● Az orsz. ev. esperesi értekezleten a főtémát a Magyar Népköztársaság 25. évfordulójára való készülést tette ki.

● Fancsalon alakulásának 250., Felsőpetényben 185., Érden 25., Dunakeszi—Alagon a templomszentelés 30., Bécsikaputeren első lelkészük, Bauhofer György be-

iktatásának 125. évfordulójáról emlékezett meg az ev. gyülekezet.

● Kővágóórsön Sümeghy István lelkész, Diósgyőrött Tarjáni Gyula lelkész szolgálatának 25., Kondoroson Táborszky László lelkész felszentelésének 20., Óbudán Fülöp Dezső lelkész, Zuglóban Boros Károly lelkész szolgálatának 10. évfordulóját ünnepelte meg az ev. gyülekezet.

● Rádon, Kelenföldön templomot újított, Nógrádon lelkészlakot avatott az ev. gyülekezet.

● Megemlékeztek Haubner Máté dunántúli ev. püspök születésének 175., Podmaniczky Pál ev. teol. professzor halálának 20. évfordulójáról.

● Az Ev. Sajtóosztály a Keresztyén Énekeskönyvet nagyalakú kiadásban újra közreadta. 1970-re Evangélikus Naptár és bibliaolvasáshoz Útmutató van kiadási előkészületben.

● Rákoskeresztúron Kósa László az ev. gyülekezet új másodlelkésze.

● A budapesti Ev. Teológiai Akadémiára kilenc elsőéves hallgatót vettek fel, közülük kettő nő. A hét férfi közül öt lelkészcsaládok sarja.

● Dr. Vámos József ev. teol. professzort a béke ügyében végzett munkásságáért kitüntette az Országos Béketanács.

● Budapesten tartotta gyűlését az Európai Ökumenikus Információs Munkaközösség.

● Balló István lett az Állami Egyházügyi Hivatal elnökhelyettese. Állítólag a jólképzett, rugalmas ateisták közé tartozik, s ő állna a hazai egyházpolitika pillanatnyi enyhülésének a hátterében.

FRANCIAORSZÁG

● Dr. Vajta Vilmos, az Ev. Világszöv. ökumenikus intézetének a vezetője, a strasbourgi egyetem prot. teol. fakultásán az idei téli szemeszterben ökumenikus kérdésekről tart előadássorozatot doktorjelöltek számára.

DÁNIA

● A gillelejei ev. egyházközség lelkésze elhatározta, hogy Istentiszteleteken többé nem viseli a Luther-kabátot. A hívek között tartott véleménykutatás szerint ez a változás csak 29%-nak tűnt fel. Egyébként 52% pártolja a lelkész döntését, 19%-nak nem volt véleménye ebben a tekintetben. A hívek többsége kívánja a liturgia egyszerűsítését és valamennyien megegyeztek abban, hogy az Istentisztelet ne tartson 50 percnél tovább.

Összeállította: Bernhardt Béla

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — ELSŐ

Lelkész: Brachna Gábor

Templom és lelkészi hivatal: 2836 East Blvd. (44104). Tel.: 721-7074. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:45-kor angolul, 11-kor magyarul.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Boros József, 12002 Browning Ave. (44120). Tel. 231-7931.

Ünnepi istentiszteleteink sorrendje: December 21-én vasárnap du. 4 órakor a vasárnapi iskola karácsonyi ünnepélye a templomban. Utána az Oltáregylet és a vas. iskola közös szeretetvendégsége. December 24-én, szerdán éjjel 11-kor gyertyafényes angol istentisztelet (úrv.). Karácsony első ünnepén de. 9:45-kor angol, 11-kor magyar ünnepi istentiszteletek úrvacsoraszóval. Karácsony második ünnepén de. 11-kor magyar istentisztelet (úrv.). Dec. 28-án a vasárnapi rend szerint. Dec. 31-én, szerdán este 1/2 8-kor 6-év esti magyar istentisztelet. Január 1-én,

NÉMETORSZÁG

● A Prot. (Ny.) Egyházszövetség szeptemberben tartott ülésén tudomásulvették, hogy önálló szervezetet alakítottak a keletnémet prot. egyházak. Kapcsolatosan a következőket is megjegyezték: "Ennek a szervezkedésnek beláthatatlan történelmi jelentősége van, mert ezzel szűnt meg a németországi prot. egyházak több mint egy évszázada fennállt egysége. A közösség külső formája ugyan széthullott, de egybekapcsolja ezeket az egyházakat a bizonyágtétel és a szolgálat felelősségében való osztozás".

● Az Evangélikus (Ny.) Egyházszövetség azt indítványozta, hogy valamennyi nyugatnémet prot. egyház egységes nyilatkozatban foglaljon állást a kor ideológiai és tévtanai által kikezdett Evangélium helyes értelmezése tekintetében. Az állásfoglalás kiindulópontjául az Ágostai Hitvallás meghatározásait javasolták. Az Unió Egyházszövetség máris kifejezte készségét az indítvány megvalósítására.

● A Schaumburg—Lippe Ev. Egyház, mely a legkisebb a tartományi egyházak között, azt javasolja, hogy a nyugatnémet ev. tartományi egyházak adják fel önállóságukat és egyházkerületekre tagolt országos egyházszervezetet hozzanak létre. A javaslat sorsa egyelőre ismeretlen.

csütörtökön de. 11-kor magyar istentisztelet. — Az 1970. évre szóló adományborítékok a nagyteremben átvehetők. — A gyülekezet lelkésze áldott ünneplést és Isten Szentlelke által vezetett boldog újévet kíván minden otthon számára!

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St., (44102). Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraszó minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon.

Vasárnapi iskola de. 9,30-kor angol, 10,45-kor magyar nyelven.

Szeretettel várjuk az egész gyülekezetet a vasárnapi iskola karácsonyi ünnepélyére, vasárnap, dec. 21-én este 7 órai kezdettel az egyház nagytermében. Ünnepi istentiszteleteink: dec. 24-én karácsony-esti gyertyafényes angol éjjel 11-kor; karácsony első ünnepén de. 10:45-kor magyar (úrv.); dec. 26-án, péntek de. 10:45-kor magyar (úrv.); 28-án a vasárnapi rend szerint; január 1-én, csütörtökön de. 10:45-kor újévi magyar istentisztelet.

DETROIT

Lelkész: Asbóth Gyula

Templom: 8151 Thaddeus St. — Lelkészlak: 8141 Thaddeus St. (48217). Tel.: 841-3077. — Istentisztelet minden vasárnap de. 10-kor angolul, 11-kor magyarul.

December 5-én óriási részvét mellett kísértük ki utolsó útjára a Woodmere-i temetőbe id. Wida Lajosné testvérünket, oltáregyesületünk egyik tb. elnöknőjét, sok éven át volt elnöknőjét, mindenkor egyházáért áldozatos hűséggel, lankadatlan szorgalommal fáradozó, buzgó hívét Krisztusnak. "Nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség." (Fil. 1:21) — December 24-én éjjel 11 órakor angolnyelvű karácsonyi "Candlelight Service" és úrvacsora, december 25-én, karácsony ünnepén de. 11-kor magyar istentisztelet és úrvacsora. December 28-án de. 10-kor angol és 11-kor magyar évzáró istentisztelet, január 1-én 11-kor magyar újévi istentisztelet.

NEW BRUNSWICK

Lelkész: Rieker György

Templom és lelkészi hivatal: 247 Somerset St. (08901). Tel.: 545-4961. — Lelkészlak: 895 Patton St., North Brunswick, N. J. 08902. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján reggel

8:30-kor magyarul, minden vasárnap de. 9:40-kor és 11-kor angolul.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Orvos József, 69 French St., Edison, N.J. 08817. Tel.: 985-3352.

A presbitérium sajnálattal vette tudomásul Kálmán Gyula presbiter lemondását. — Köszönetünk Bedi Józsefeknek, valamint Bors Gyuláéknak, kik a templom melletti kisgyermek-szoba felszereléséhez gyermekágyat és járókát adományoztak. — Lutheran Church Women novemberi gyűlésén 1970-re választott tisztikar: Mary Ster elnök, Helen Disario alelnök, Trudy Kálmán jegyző, Dorothy Perkins pénztáros, bizottsági elnökök: Nancy Keegan, Ann Orlick és Betty Bedi. — Megkereszteltük okt. 26-án Lakatos David Michael-t, nov. 9-én Orvos Kristine Karen-t. Eskettük szept. 15-én Gulyás James-t és Clinch Alice-t. Eltemettük okt. 27-én Bence Sándort. — A vasárnapi iskola karácsonyi ünnepélye dec. 21-én du. 4 órakor lesz.

Az istentiszteleti és zenei bizottság visszavonta javaslatát, mely szerint a két angol istentisztelet helyett csak egy lenne, de. 10:15-kor. E helyett felszólították a lelkészt, hogy növelje az angol istentiszteletek látogatottságát s különösen a 11 órai istentiszteletet tegye életképpé. — A lelkész megjegyzése: Rendszerben van, mindent megteszek, hogy a felszólításnak eleget tegyek. De ez az egyház tagjaitól is függ. Bizonyára a gyülekezet tagjainak nem lehet fontosabb teendője, mint az Úrnak, a mi Istenünknek imádása az Ő szent napján! Továbbá egy másik fontos ügyet is meg kell említenem a bizottság üléséről. 275 kérdőívet küldtünk ki a gyülekezet életét és problémáit érintő kérdésekkel. Ezekből 50-et kaptunk vissza. Egy-részükből az tűnik ki, hogy némelyek ninesenek megelégedve a lelkészi szolgálattal. Én vagyok az oka az istentiszteletek gyenge látogatottságának, stb.

Talán igen, talán nem! Kettőn áll a vásár!

Akárhogy is van, nagyon gondosan mérlegre fogom tenni az Ascension egyháznál végzett lelkészi munkámat. Mindent megteszek, hogy nyilvánvaló hibáimat jóvátegyem s ami jó, megerősítem. Akkor aztán talán nem lesz más hátra, mint becsületesen ezt mondani: "Erőfeszítemsem elégtelennek bizonyult, bocsásson meg nekem az Úr; ideje, hogy ezt a munkámat itthagyjam és a tehetségemnek megfelelő lelkészi munkamezőt keressék."

NEW YORK

Lelkész: Varga László

Templom: 311 E. 83rd St. — Lelkészlak: 1586 York Ave., Apt. 2-S (10028). Tel.: 249-6458. — Istentisztelet minden vasárnap de. 11-kor.

Az egyházkerület új elnökének beiktatásán gyülekezetünket a lelkész, felesége és Filó Vilma képviselték. — A gyülekezet lelkésze november 10-én volt 75 éves. Az egyház tagjai az istentisztelet után szép számban jelentek meg a díszbédén, ahol dr. Sósdy Ferenc meglehangú beszédben adott hálát Istennek nt. Varga László életéért és szolgálataért. Több más köszöntő mellett számosan ajándékokkal fejezték ki szeretetüket és köszönetüket. — Az egyház egyébként minden hó második vasárnapján du. 1, vagy 5 órakor nívós műsoros délutánt, vagy ebédet rendez a gyülekezeti teremben.

Karácsony első napján, dec. 25-én ünnepi istentisztelet lesz de. 11-kor úrvacsoraosztással. December 31-én este 7-kor ó-év esti (úrv.), január 1-én de. 11-kor újévi istentiszteletet tartunk. Évi közgyűlésünk január, vagy február hónapban lesz külön értesítés szerint.

PITTSBURGH

Lelkész: Markovits Pál

Templom és lelkészlak: 161 Hazelwood Ave. (15207). Tel.: 421-2174. — Istentisztelet minden vasárnap de. 10-kor angolul, 11:15-kor magyarul. — Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján.

Halottaink. Gyülekezetünkben szolgáló ERŐS VÁROS terjesztőnk, Deteky Ágoston tanácsosunk adta vissza nemes lelkét Teremtőjének, nov. 5-én. Temetése nagy részvét mellett volt templomunkból, amelynek hűséges látogatója volt Pittsburghba érkezése óta. Tóth Katalin, gyülekezetünk egyik alapító tagja halt meg október 31-én, 92 éves korában. A végrendelező testvér \$100.00 emlékadományt hagyott gyülekezetének munkájára. Fel-támadunk! "Delayed Pilgrim" — vagy D.P. — testvéreink közül többen emlékeztek meg az elmúlt hónapok alatt annak huszadik évfordulójáról, hogy Pittsburghba érkeztek Európából. Slamka József és leánya az elmúlt hetekben érkeztek közösségünkbe egyéves nyugateurópai vándorlásuk után. — Húsz év alatt gyülekezetünkhöz érkezett D.P.-k közül 15 testvérünket bocsátottuk el az "Örök Hazába". **Köszöntöttünk** sorainkban három le-szerelt katonát, Nagy Tamás, Biró Sándor és Fenő József testvéreinket, akik közül ketten Vietnámban is voltak 9 és 11 hóna-

pig. **Megkereszteltük** Torontóban Biró Mátyás és Kovárik Katalin fiút, Péter Alexandert. Keresztszülők — Slavik Iván és Kovárik Mária. — Pittsburghban Luty Thomas J. és Leadbeater Linda Jane leányát, Wendy Jean-t. Keresztszülők Leadbeater Wallace és Kozma Sára. **Eskettük** David L. Walmsley és Jane S. M. Short testvéreinket. **Oltár Egyletünk** évi hálaadási vacsoráját az idén is siker koronázta. Özv. Biró Sándorné elnök, bár betegsége miatt aktív munkásságot nem végezhetett, de szervezése alatt igen szépen működtek az Oltár Egylet tagjai. — **Magyarországon** járt másodgenerációs testvéreink filmbemutatót tartottak a Missziós Kör gyülekezeti ebéde után. Molnár Rudolph pénztárosunk feleségével Pálffy Zoltán és Káldy Lajos családjaikkal, valamint a lelkész és Carol Ann leánya voltak rokonlátogatón az ó-hazában. **Gyermekünnepélyt** dec. 21-én tartunk a magyar istentisztelet utáni uzsonnával egybekötve. Az ünnepély perselyét a magyarhoni evangélikus szeretet-intézmények mosógép beszerzéséhez szánjuk. **Özv. Liska Györgyné**, sz. Dispiter Zsuzsanna szarvasi születésű alapítótagunk december 13-án ünnepelte 90. születésnapját. Gyülekezetünk legidősebb tagja. "Mind célját, mind napjait Te mérted ki életemnek, Szent Atyám, ó, vajha itt, Amíg éveim sietnek, Miként Igéd rendelé, Úgy futnék célom felé!"

TORONTO

Lelkész: Brachna Gábor

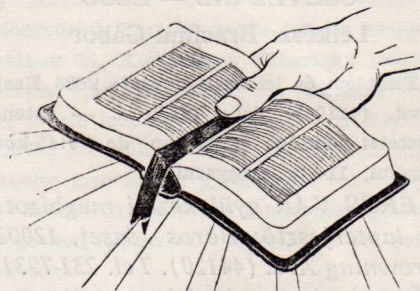
Lévita: Láng Ferenc

Templom: First Lutheran Church, 116 Bond St. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján du. 4:30-kor.

ERŐS VÁR gyülekezeti megbízott és lapterjesztő: Láng Ferenc, P. O. Box 142, Scarboro 703, Ont.

Kórházi ápolásban részesültek Kováts Gyuláné és Schneider Henrikné testvéreink. Imádkozzunk gyógyulásukért. November 16-án a gyülekezetben aznap szolgáló nt. Juhász Imre clevelandi lelkész, valamint Láng Ferenc lévita képviselte egyházunkat Hamiltonban, a nt. Ruzsa Jenő nyugalombavonulása alkalmából rendezett díszvacsorán. Nt. Ruzsa 27 évvel ezelőtt a mi gyülekezetünkben is végzett lelkigondozást. December folyamán a szokásos istentiszteleteken kívül 25-én, karácsony első napján du. 4:30-kor lesz ünnepi istentisztelet és úrvacsoraosztás, melyet nt. Brachna Gábor tart.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1969. DECEMBER HÓ

1. 2 Kor 1:18-22. — Zak 1:1-6.
2. Kol 1:9-14. — Zak 1:7-14.
3. 1 Móz 49:8-10. — Zak 2:1-4.
4. 4 Móz 24:15-18. — Zak 2:5-17.
5. Zsid 10:19-23. — Zak 3.
6. Jel 22:12-21. — Zak. 4.

ÁDVENT 2. VAS. — DEC. 7.

Heti ige: Luk 21:28

7. Róm 15:4-13. — Zsolt 77.
8. Zsid 6:9-12. — Zak 5.
9. 2 Pét 1:2-11. — Zak 6:1-8.
10. Jel 2:1-7. — Zak 6:9-15.
11. Agg 2:1-9. — Zak 9:9-12.
12. Luk 17:20-25. — Zak 11:4-17.
13. Jel 3:14-22. — Zak 13:1-6

ÁDVENT 3. VAS. — DEC. 14.

Heti ige: Ézs 40:3, 10

14. 1 Kor 4:1-5 — Zsolt 14.
15. Luk 1:5-25. — Zak 14:1-11.
16. Luk 1:57-70. — Mal 1:6-14.
17. Luk 3:10-20. — Mal 2:17-3:5.
18. Ján 1:6-9, 15-16. — Mal 3:6-12.
19. Ján 1:29-31. — Mal 3:13-18.
20. Luk 7:29-35. — Mal 4:1-6.

ÁDVENT 4. VAS. — DEC. 21.

Heti ige: Fil 4:4-5

21. Fil 4:4-7. — Zsolt 89:2-19.
22. Ézs 45:1-8. — Ján 1:1-5.
23. 1 Kor 2:6-10. — Ján 1:6-8.
24. Mik 5:1-4. — Ján 1:9-14.
25. **Karácsony I.** Tit 2:11-14. — Zsolt 2.
26. **Karácsony II.** Ézs 9:2-7. — Zsolt 119:81-96.
27. Ján 21:19-24. — Ján 1:15-18.

KAR. U. VAS. — DEC. 28.

Heti ige: Luk 2:29-30

28. Gal 4:1-7. — Zsolt 93.
29. Ján 12:35-43. — Ján 1:19-28.
30. Ján 12:44-50. — Ján 1:29-34.
31. Róm 8:31-39. — Zsolt 62.